

Gabriela Aisenson

Uniwersytet w Buenos Aires

**Sprawozdanie z uroczystości nadania Doktoratu
Honoris Causa prof. Jeanowi Guichardowi.
Argentyna, Uniwersytet w Buenos Aires,
22 września 2017 r.**

Współpraca profesora Jeana Guicharda z Uniwersytetem w Buenos Aires w Argentynie rozpoczęła się w 1997 roku, dzięki udziałowi prof. Diany Aisenson w konferencji AIOSEP-IAEVG (International Association for Educational and Vocational Guidance – Międzynarodowe Stowarzyszenie Poradnictwa Edukacyjnego i Zawodowego) pt. *Career: Chance or Planning? (Kariera: okazja czy planowanie?)* w Braszowie (Rumunia). Był to początek cennej wymiany akademickiej i wspólnie realizowanych badań pomiędzy INETOP-CNAM (Francja) i Uniwersytetem Buenos Aires (Argentyna), co okazało się ważne nie tylko dla rozwoju poradnictwa i doradztwa w Argentynie, ale także dla rozwoju tej problematyki w innych uczelniach Ameryki Łacińskiej. Od początku wymiana naukowa i wymiana zawodowa zaowocowała licznymi spotkaniami pracowników z obu uczelni i innych placówek.

W latach 1998, 2000, 2002, 2005, 2008 i 2017 profesor Guichard prowadził sześć kursów na Uniwersytecie w Buenos Aires w ramach studiów magisterskich w zakresie psychologii pedagogicznej oraz we Francusko-Argentyńskim Centrum Studiów Zaawansowanych. Tematy tych kursów były następujące:

- Rozwój projektów na przyszłość w okresie dorastania (Development of future projects in adolescence – 1998);
- Sto lat teorii i praktyki w doradztwie zawodowym (A Century of Theories and Practices in Vocational Guidance – 2000);
- Doradztwo na rzecz ludzkiego rozwoju (Guidance for human development – 2002),
- Tranzycja, praca i samokonstrukcja (Transitions, work and life self-construction – 2005)
- Nieustanna samokonstrukcja – największym wyzwaniem dla doradztwa we współczesnych społeczeństwach uprzemysłowionych (The continuous

self-construction, the major challenge of guidance in contemporary industrialized societies – 2008);

- Doradztwo i poradnictwo w erze antropocenu (Guidance and Counseling in the anthropocene era – 2017).

Profesor Guichard był promotorem dwóch prac doktorskich które powstały na Uniwersytecie w Buenos Aires, w ramach mocy umowy o współpracy naukowej z Narodowym Konserwatorium Sztuki i Rzemiosł (Conservatoire National des Arts et Métiers – CNAM, Paryż, Francja). Były to dysertacje: Diany Aisenson (2005) – *Contributions to the psychology of counselling: The future project and the construction of identity in adolescence (Wkład w psychologię poradnictwa: Projekty przyszłości i konstruowanie tożsamości w okresie dorastania)* oraz Gabrieli Aisenson (2009) – *Representations, preferences and occupational choices of young people who finish middle school (Reprezentacje, preferencje i wybory zawodowe młodzieży kończącej szkołę średnią)*.

Istotny wkład profesora Guicharda w rozwój psychologii poradnictwa na całym świecie oraz wieloletnia wymiana doświadczeń między ośrodkami badawczymi w Argentynie i we Francji spotkały się z wysoką oceną społeczności akademickiej. 12 września 2012 roku został On uhonorowany tytułem doktora *Honoris Causa* Uniwersytetu w Buenos Aires, jednak oficjalna uroczystość z tym związana odbyła się dopiero 22 września 2017 roku. Jednocześnie nasza uczelnia mianowała prof. J. Guicharda Honorowym Profesorem Uniwersytetu w Buenos Aires. Te wyróżnienia są wyrazem uznania dla wybitnej osobowości naukowej i akademickiej Profesora oraz Jego znaczącego wkładu w rozwój badań i refleksji nad poradnictwem i interwencjami dotyczącymi konstruowania życia w naszym kraju.

Wizyta prof. Guicharda na naszej uczelni była możliwa dzięki wysiłkom i staraniom Grupy Badań i Interwencji w Psychologii Poradnictwa Doradztwa Uniwersytetu w Buenos Aires (GIPO, w języku hiszpańskim), Katedry Doradztwa i Poradnictwa Zawodowego Wydziału Psychologii Uniwersytetu w Buenos Aires oraz władz Wydziału Psychologii naszej uczelni.

Ceremonia akademicka odbyła się z udziałem profesor Néldy Cervone, dziekana Wydziału Psychologii i prorektora Uniwersytetu w Buenos Aires oraz licznej grupy naukowców, jak również wybitnych praktyków/profesjonalistów. Nagroda uniwersytecka została wręczona przez prof. Dianę Aisenson, która wielokrotnie podkreślała wpływ, jaki prof. Guichard wywarł na rozwój teorii i praktyki w dziedzinie psychologii poradnictwa. W ciepłej i przyjacielskiej atmosferze towarzyszącej uroczystości, odniosła się do rozległej historii, która łączy Uniwersytet Buenos Aires z prof. Guichardem.

Z okazji przyznania tego wybitnego wyróżnienia profesor Guichard wygłosił wykład pt. *A century of accompaniment in Guidance and Counseling: towards which future? (Sto lat towarzyszenia w poradnictwie: teoria i praktyka – ku jakiej przyszłości?)*. To wystąpienie, bardzo interesujące i inspirujące, było z jednej

strony podsumowaniem tego, co do tej pory osiągnięto w poradnictwie, z drugiej okazją do snucia refleksji nad przyszłością. Dokonując swoistego bilansu działań i badań prowadzonych w obszarze poradnictwa zawodowego, Guichard starł się udzielić odpowiedzi na cztery pytania: Dlaczego interwencje, które towarzyszą jednostkom w konstruowaniu ich aktywnego życia, pojawiły się w konkretnym momencie? Jakie czynniki zadecydowały o ich ewolucji? Jaki jest obecny status tych interwencji i jakie badania są nad nimi prowadzone? I wreszcie, w jakim kierunku powinno zmierzać obecnie poradnictwo i doradztwo? Innymi słowy wykład scalał trzy perspektywy czasowe – odnosił się bowiem do przeszłości (skąd przychodzimy?), terażniejszości (gdzie obecnie jesteśmy?) oraz przyszłości poradnictwa (co powinniśmy dalej robić?).

Analizując zasygnalizowane powyżej kwestie, Guichard zwracał uwagę na konteksty społeczno-polityczno-ekonomiczne i ich przemiany, zakreślał zagadnienia informatyzacji, robotyzacji, globalizacji, podkreślał negatywne skutki globalnych kryzysów (demograficznego, ekologicznego oraz pracy i zatrudnienia), jak również problemy wynikające z ograniczonego dostępu do godnej pracy i niesprawiedliwego podziału dóbr.

Przywołał również wkład międzynarodowej grupy badawczej *Life Design*, która w 2009 roku, dostrzegając skalę niebezpiecznych zjawisk, zaproponowała, by przedefiniować cele działań doradczych, ponieważ – co mocno zaznaczył – działania te nie mogą obecnie ograniczać się tylko do kwestii zwiększania szans zatrudnieniowych osób poszukujących pomocy u doradców, lecz powinny zmierzać do zapewniania jednostkom pomocy w projektowaniu i konstruowaniu ich aktywnego życia (*Life Design*).

W odniesieniu do przyszłości Guichard zakreślił dwie ścieżki możliwych rozwiązań. Pierwsza z nich dotyczyłaby nowej edukacji kariery ukierunkowanej na podejmowanie decyzji dotyczących godnego aktywnego życia, przyczyniającego się do sprawiedliwego i zrównoważonego rozwoju. Druga ścieżka – to opracowanie działań mających na celu asystowanie klientom w procesie konstruowania przez nich aktywnego życia, uwrażliwionego na minimalizację śladu ekologicznego w uprawianej zawodowej aktywności.

Korzystając z obecności prof. Guicharda na naszej uczelni w Argentynie, przedłużyliśmy tę intelektualną ucztę i mogliśmy również w dniach 21–23 września 2017 roku uczestniczyć w seminarium, przeznaczonym głównie dla doktorantów, na temat *Guidance and Counselling in the Anthropocene Era (Doradztwo i poradnictwo w erze antropocenu)*. W seminarium tym wzięło udział 60 uczestników.

Podsumowując te kilka dni naukowych spotkań z prof. Guichardem, warto powiedzieć, że były one pełne treści i bardzo owocne. Mamy nadzieję, że będziemy mieli jeszcze wiele okazji do korzystania z Jego bogatego doświadczenia, a nasza przyjaźń, zapoczątkowana w roku 1997 i trwająca do dziś, będzie się nadal rozwijać.

Tłumaczenie Katarzyna Byłów-Antkowiak